**Europa-Parlamentet**
2019-2024

*Budgetkontroluddvalget*

**2023/2178(DEC)**

15.12.2023

# UDKAST TIL BETÆNKNING

om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022
(2023/2178(DEC))

Budgetkontroludvalget

Ordfører: Michal Wiezik

**INDHOLD**

**Side**

1. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE .....3

2. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE .....5

3. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING .....7

# 1. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE

**om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022 (2023/2178(DEC))**

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til det endelige årsregnskab for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022,

– der henviser til Revisionsrettens årsberetning om EU-fællesforetagenderne for regnskabsåret 2022, med fællesforetagendernes svar[1],

– der henviser til Revisionsrettens erklæring[2] for regnskabsåret 2022 om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, jf. artikel 287 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til Rådets henstilling fra februar 2024 om meddelelse af decharge til fællesforetagendet for gennemførelsen af budgettet for regnskabsåret 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– der henviser til artikel 319 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til artikel 106A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012[3], særlig artikel 70,

– der henviser til Rådets beslutning 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det[4], særlig artikel 5,

– der henviser til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/715 af 18. december 2018 om rammefinansforordningen for de organer, der er nedsat i henhold til TEUF og Euratomtraktaten og omhandlet i artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046[5],

[1] EUT C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] EUT C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1.
[4] EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58.
[5] EUT L 122 af 10.5.2019, s. 1.

– der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,

– der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0000/2023),

1. meddeler direktøren for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) decharge for gennemførelsen af fællesforetagendets budget for regnskabsåret 2022 / udsætter sin afgørelse om decharge til direktøren for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for gennemførelsen af fællesforetagendets budget for regnskabsåret 2022;

2. fremsætter sine bemærkninger i nedenstående beslutning;

3. pålægger sin formand at sende denne afgørelse og beslutningen, der er en integrerende del heraf, til direktøren for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy), Rådet, Kommissionen og Revisionsretten og drage omsorg for, at de offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* (L-udgaven).

## 2. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE

**om afslutning af regnskaberne for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022 (2023/2178(DEC))**

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til det endelige årsregnskab for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022,

– der henviser til Revisionsrettens årsberetning om EU-fællesforetagenderne for regnskabsåret 2022, med fællesforetagendernes svar[1],

– der henviser til Revisionsrettens erklæring[2] for regnskabsåret 2022 om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, jf. artikel 287 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til Rådets henstilling fra februar 2024 om meddelelse af decharge til fællesforetagendet for gennemførelsen af budgettet for regnskabsåret 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– der henviser til artikel 319 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til artikel 106A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012[3], særlig artikel 70,

– der henviser til Rådets beslutning 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det[4], særlig artikel 5,

– der henviser til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/715 af 18. december 2018 om rammefinansforordningen for de organer, der er nedsat i henhold til TEUF og Euratomtraktaten og omhandlet i artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046[5],

[1] EUT C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] EUT C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1.
[4] EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58.
[5] EUT L 122 af 10.5.2019, s. 1.

– der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi,

– der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0000/2023),

1. godkender afslutningen af regnskaberne for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022 / udsætter afslutningen af regnskaberne for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022;

2. pålægger sin formand at sende denne afgørelse til direktøren for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy), Rådet, Kommissionen og Revisionsretten og drage omsorg for, at den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* (L-udgaven).

## 3. FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

**med bemærkningerne, der er en integrerende del af afgørelsen om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) for regnskabsåret 2022 (2023/2178(DEC))**

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling for regnskabsåret 2022,

– der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi,

– der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0000/2024),

A. der henviser til, at det europæiske fællesforetagende for den internationale termonukleare forsøgsreaktor (ITER) og fusionsenergiudvikling ("fællesforetagendet") blev oprettet i april 2007 for en 35-årig periode ved beslutning 2007/198/Euratom[1] af 27. marts 2007;

B. der henviser til, at fællesforetagendets medlemmer er Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) repræsenteret ved Kommissionen, Euratoms medlemsstater[2] og tredjelande, som har indgået en samarbejdsaftale med Euratom på området for kontrolleret nuklear fusion;

C. der henviser til, at fællesforetagendets mål er at yde Unionens bidrag til ITER's internationale fusionsenergiprojekt, at gennemføre aftalen om den bredere strategi mellem Euratom og Japan og at forberede opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi og dertil knyttede anlæg[3];

D. der henviser til, at ITER-projektet involverer syv globale partnere — EU repræsenteret ved Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom), USA, Rusland, Japan, Kina, Sydkorea og Indien, hvor EU går forrest med en andel på 45,4 % af byggeomkostningerne og de resterende 9,1 % hver; der henviser til, at dette vil ændre sig i den operationelle fusionstestfase, hvor EU vil afholde 34 % af driftsomkostningerne[4];

E. der henviser til, at hvis F4E skal kunne finansiere den europæiske del af ITER-projektets gennemførelse og de dermed forbundne aktiviteter, vil det ifølge

[1] EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58.
[2] Euratom består af EU-medlemsstaterne og omfattede (indtil 2020) også Schweiz og Det Forenede Kongerige som associerede lande.
[3] De vigtigste fusionsanlæg er beliggende i Cadarache i Frankrig, men fællesforetagendet ligger i Barcelona.
[4] ITER-dokumenterne "Value estimates for ITER Phases of Construction, Operation, Deactivation and Decommissioning and Form of Party Contributions" og "Cost Sharing for all Phases of the ITER Project".

Kommissionens aktuelle skøn kræve et samlet Euratombudget på 15 mia. EUR (i løbende priser) indtil 2035; der henviser til, at værtsmedlemsstaten (Frankrig) og Euratoms medlemsstater skal bidrage med yderligere 3,2 mia. EUR (i løbende priser)[5],

F. der henviser til, at Det Forenede Kongerige og Schweiz hverken er tilknyttet F4E's ITER-aktiviteter eller er medlemmer af F4E[6];

G. der henviser til, at fællesforetagendet i sine årsregnskaber bør give relevante oplysninger om medlemmernes bidrag på programniveau med henblik på at øge gennemsigtigheden; der henviser til, at fællesforetagendet for hvert program, som det opererer under, frem til årets udgang bør fremlægge alle relevante oplysninger pr. medlemskategori, herunder de lovbestemte bidragsmål for det pågældende program, omfanget af de modtagne bidrag og omfanget af de retlige forpligtelser;

***Generelt***

1. bemærker, at Revisionsretten i sin beretning om fællesforetagendets årsregnskab for regnskabsåret 2022 ("Revisionsrettens beretning") fastslår, at årsregnskabet i alt væsentligt gav et retvisende billede af dets finansielle stilling pr. 31. december 2022, og at resultaterne af dets transaktioner, pengestrømme og bevægelser på nettoaktiver i det afsluttede regnskabsår er i overensstemmelse med dets finansielle regler og med de regnskabsregler, Kommissionens regnskabsfører har fastlagt; bemærker desuden, at underliggende transaktioner for regnskabsåret 2022 i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige;

2. der understreger, at Revisionsretten gør opmærksom på, at F4E i sit årsregnskab for 2022 gav et overslag over de samlede omkostninger vedrørende opfyldelsen af sine leveringsforpligtelser med hensyn til ITER-projektet ("Estimate at Completion"), som anslås til 19,1 mia. EUR (i 2022-priser), bestående af de samlede afholdte betalinger frem til udgangen af 2022 - 9,2 mia. EUR - og de anslåede fremtidige betalinger - beregnet til 9,9 mia. EUR (i 2022-priser);

3. der bemærker, at dette 2022-overslag over omkostningerne ved afslutningen er imidlertid stadig baseret på milepæle og omkostningsantagelser for 2016 og vil skulle revideres betydeligt, når ITER-projektets nye referencescenario og krav er udarbejdet, godkendt af ITER-Rådet og formelt meddelt F4E;

4. der anerkender, at F4E i 2022 oplevede en stærk inflationseffekt, først som følge af covid-2022-relaterede forsyningskædevanskeligheder og derefter (efter februar 2022) på grund af krigen i Ukraine; er bekymret over, at den anslåede indvirkning af dette på F4E's samlede overslag over omkostningerne ved afslutningen i henhold til den seneste vurdering beløber sig til 144 mio. EUR (2008-priser); bemærker endvidere, at denne stigning i overslaget over omkostningerne ved afslutningen forventes at ske i form af

[5] Skøn baseret på Kommissionens meddelelse COM(2017)0319 og det relaterede arbejdsdokument SWD(2017) 232, tabel 4.

[6] Det Forenede Kongerige udtrådte af EU og Euratom den 31. januar 2020. Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU (Euratom) og Det Forenede Kongerige blev indgået den 30. december 2020. Denne aftale fastsætter, at Det Forenede Kongerige deltager i og bidrager til de EU-programmer, der er anført i protokol I, herunder Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram og F4E's ITER-aktiviteter. Så længe parterne ikke er enige om protokollen, er Det Forenede Kongerige dog hverken tilknyttet F4E's ITER-aktiviteter eller medlem af F4E. Aftalen om Schweiz' deltagelse blev ikke automatisk forlænget og udløb derfor i 2020.

yderligere udgifter i årene 2023-2026; bemærker endvidere, at denne inflationseffekt er tydelig i råvarepriserne, både i eksisterende kontrakter og de udbud, der blev modtaget i 2022, og at den sandsynligvis vil fortsætte i fremtiden afhængigt af udviklingen i den internationale situation;

5. bemærker med bekymring, at Rusland er medlem af ITER-IO og har pligt til at levere adskillige komponenter til ITER-projektet på ITER-anlægsstedet i Frankrig (Cadarache) og til at yde årlige bidrag til ITER-IO; understreger, at denne situation giver risiko for forsinkelser og højere omkostninger i forbindelse med ITER-projektet;

6. er klar over, at det 31. ITER-Råd i november 2022[7] nåede til enighed om en ajourføring af referencescenariet, og at det på sit 32. møde den 21.-22. juni 2023[8] pålagde ITER's generaldirektør at fremlægge et forslag til ajourført ITER-referencescenario med henblik på gennemgang og godkendelse i 2024;

7. bemærker med bekymring, at risikoen vedrørende budgetforvaltning blev vurderet som mellemhøj for F4E, fordi der i forbindelse med ITER-projektet var opstået nye risici for yderligere forsinkelser og omkostningsstigninger, som skyldtes det planlagte nye referencescenario, leveringsproblemer som følge af sanktionerne mod Rusland og forsinkelser hos den franske atomsikkerhedsmyndighed[9] med hensyn til at godkende konstruktionsændringer, der havde fundet sted under samleprocessen;

***Budgetmæssig og økonomisk forvaltning***

8. bemærker, at EU-budgettet for perioden 2014-2020 blev gennemført fuldt ud med hensyn til forpligtelser ved udgangen af 2020; bemærker endvidere, at betalingsplanen for de uindfriede forpligtelser er i overensstemmelse med gennemførelsesplanen: 232,2 mio. EUR for 2022 og 150 mio. EUR for 2023 og de øvrige resterende betalinger vil finde sted i de følgende år[10];

9. bemærker, at Det Europæiske Råd for perioden for den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027 har vedtaget et budget for Euratoms bidrag til ITER til en samlet værdi af 5 614 mio. EUR (i løbende priser), heraf 5 560 mio. EUR (i løbende værdi) i direkte bidrag til projektet; bemærker endvidere, at ITER-værtsstatens bidrag og medlemskontingenterne lægges til dette tal med forbehold af den endelige afgørelse fra de relevante budgetmyndigheder;

10. bemærker, at F4E's bestyrelse oprindelig vedtog F4E's 2022-budget på 854,49 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger og 845,45 mio. EUR i betalingsbevillinger, og at det blev ændret to gange på bestyrelsesmøderne i juli og december 2022;

11. bemærker, at de endelige disponible bevillinger, herunder fremførslen fra det foregående år, beløb sig til 981,18 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (1 069,9 EUR i

[7] https://www.iter.org/doc/www/content/com/Lists/list_items/Attachments/1061/2022_11_IC-31.pdf
[8] https://www.iter.org/doc/www/content/com/Lists/list_items/Attachments/1115/2023_06_IC-32.pdf
[9] Den franske atomsikkerhedsmyndighed [ASN] har den endelige myndighed og samarbejder kun med Den Internationale Fusionsenergiorganisation for ITER (ITER-IO), og enhver fremtidig ændring af sikkerhedskravene kan have store omkostninger. I januar 2022 satte ASN en stopper for ITER-monteringen, indtil ITER kan bevise, at det kan holde personalet sikkert.
[10] Kommissionen, ITER performance, 2023.

2021) og 844,02 mio. EUR i betalingsbevillinger (764,8 i 2021);

12. bemærker, at gennemførelsesgraden for F4E's endelige disponible budget var på 72 % i forpligtelser og 91 % i betalinger (henholdsvis 99,7 % og 97,4 % i 2021); bemærker, at de lave gennemførelsesgrader skyldtes opbremsningen i de operationelle aktiviteter i både ITER-IO og F4E, hovedsagelig på grund af eftervirkningerne af covid-19-krisen, angrebskrigen mod Ukraine og nylige problemer vedrørende den tekniske projektering i forbindelse med ITER-projektets nuværende monteringsfase;

13. bemærker endvidere, at fællesforetagendet ved et ændringsbudget reducerede driftsbetalingsbudgettet med 92 mio. EUR, og at det endvidere overførte 9,5 mio. EUR fra driftsbetalingsbudgettet til administrationsbudgettet (løn) for at finansiere betalingerne til Kommissionen vedrørende sine pensionsforpligtelser;

14. understreger, at Revisionsretten fandt, at der er svagheder i gennemførelsen af F4E's administrationsbudget, fordi dette budget er etableret som ikkeopdelte bevillinger; bemærker, at budgetforpligtelser vedrørende administrative kontrakter og forpligtelser, for hvilke der ikke er foretaget betalinger ved årets udgang, som følge heraf kan fremføres til betaling i det følgende år;

15. bemærker med bekymring, at gennemførelsesgraden for afsnit 2 – Udgifter til infrastruktur og driftsudgifter - ved udgangen af 2022 var på 63 %, når kun det nye administrationsbudget for 2022 tages i betragtning, og på 69 %, når der også tages hensyn til det uudnyttede administrationsbudget fra tidligere år, der blev genaktiveret i 2022 med henblik på gennemførelse, og at procentsatsen for bortfaldne forpligtelser, der var fremført fra det foregående år, var høj, idet den lå på 20 % i gennemsnit;

***Personale og ansættelse***

16. bemærker, at de besatte stillinger i F4E pr. 31. december 2022 omfattede 46 tjenestemænd, 224 midlertidigt ansatte og 164 kontraktansatte; bemærker endvidere, at F4E hvilede på støtte fra 12,5 midlertidigt ansatte (i fuldtidsækvivalenter) og tre udstationerede nationale eksperter;

17. bemærker endvidere, at i alt 11 nytilkomne (seks midlertidigt ansatte og fire kontraktansatte og en udstationeret national ekspert) tiltrådte tjenesten i 2022, og at fire ansatte (alle kontraktansatte) blev midlertidigt ansatte på grundlag af udvælgelsesprocedurer;

18. understreger, at Revisionsretten fandt, at situationen vedrørende F4E's øverste ledelse er forblevet ustabil og befandt sig i en betydelig overgangsfase ved udgangen af 2022 med direktørens fratrædelse i juni 2022 og udnævnelsen af chefen for afdelingen for bredere tilgange som ITER-IO's generaldirektør i september 2022, hvilket medførte ændringer på fire af de syv poster i fællesforetagendets øverste ledelse;

19. tilslutter sig Revisionsrettens bekymring om, at denne situation udgør en risiko vedrørende F4E's forsvarlige forvaltning og kontinuitet på et tidspunkt, hvor det er nødvendigt med erfarne ledende medarbejdere til at gennemføre de nye ITER-referencescenarier, som har en stor indvirkning på F4E's aktiviteter;

20. noterede sig med bekymring den skrivelse[11], som fagforeningerne sendte til Kommissionen i begyndelsen af 2022, hvor de beskrev problemer vedrørende forvaltning og menneskelige ressourcer, og advarede Kommissionen om de risici, der er forbundet med situationen for fællesforetagendets korrekte funktion, personalets trivsel og EU's omdømme i ITER-projektet;

***Forebyggelse af svig og interessekonflikter***

21. bemærker på baggrund af den konsoliderede årlige aktivitetsrapport for 2022, at der er blevet systematisk fulgt op på gennemførelsen af foranstaltningerne i handlingsplanen for bekæmpelse af svig ved hjælp af en særlig database (RAPID), som dokumenterer, at der er i 2022 er gjort yderligere fremskridt med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af svig;

22. bemærker med tilfredshed, at den ansvarlige for bekæmpelse af svig og den etiske rådgiver i løbet af året gav oplysninger og støtte om spørgsmål vedrørende forebyggelse af svig til personale, der er involveret i udbud, kontraktforvaltning, finansiering og forvaltning af menneskelige ressourcer, og at der blev tilrettelagt oplysningsarrangementer om bekæmpelse af svig for F4E's personale og ledelse, herunder uddannelseskurser for nytilkomne; bemærker, at status for gennemførelsen blev rapporteret på møder i revisionsudvalget, og at F4E's interne netværk af korrespondenter for svig desuden blev holdt underrettet individuelt og i forbindelse med de regelmæssige møder i sikkerhedsnetværket;

23. bemærker med tilfredshed, at personalet informeres om regler, procedurer, processer og bedste praksis vedrørende etik og forebyggelse og håndtering af interessekonflikter, navnlig via F4E's håndbog på F4E's intranet;

24. glæder sig over, at alle F4E-medarbejdere siden 2022 har været forpligtet til at udstede en generel interesseerklæring hvert år, og at udstedelsen og vurderingen af erklæringerne forvaltes nu gennem et nyoprettet digitaliseret F4E-register over interessekonflikter, hvilket forbedrer opfølgningen og sporbarheden og dermed forebyggelsen og håndteringen af interessekonflikter i F4E;

***Forvaltnings- og kontrolsystemer***

25. bemærker med bekymring, at F4E's kontraktforvaltning ifølge Revisionsretten har svagheder, der i alvorlig grad har påvirket opfyldelsen af kontraktens mål, og som, hvis de ikke adresseres, også kan påvirke andre af F4E's operationelle aktiviteter, da der som følge af ITER-projektets ajourførte referencescenario kan være behov for betydelige ændringer af de nuværende komplekse kontrakter;

26. bemærker navnlig, at der i 2013 blev indgået en kontrakt på 500 mio. EUR om projektering, udstyr og installation vedrørende ITER's nukleare og ikkenukleare bygninger. I december 2020 foretog F4E og ITER-IO – som reaktion på bekymringer og utilfredshed med kontrahentens fremskridt og effektivitet i relation til det endnu ikke udførte arbejde på de ikkenukleare bygninger – med hjælp fra eksterne juridiske eksperter en vurdering af de potentielle konsekvenser af alternative indkøbsstrategier, f.eks. med iværksættelse af et nyt udbud vedrørende udstyrstjenester eller overførsel af

[11] https://u4unity.eu/link/Topic_91_F4E.pdf

det resterende arbejde til andre kontrahenter. I februar 2021 indgav kontrahenten en omkostningsanmeldelse på i alt 150 mio. EUR for projektering og udstyrstjenester vedrørende nukleare bygninger, og i september 2021 fulgte endnu en omkostningsanmeldelse på 30 mio. EUR for det resterende arbejde på de ikkenukleare bygninger. På grundlag af juridiske eksperters risikoanalyse og feedback indgik fællesforetagendets direktør forlig med kontrahenten om betaling af 75 mio. EUR vedrørende den første omkostningsanmeldelse, mens kontrahenten åbnede en tvist vedrørende den anden omkostningsanmeldelse, som der ikke blev indgået forlig om;

27. påpeger, at analysen af dokumentationen om kontraktens gennemførelse ifølge Revisionsretten afslørede svagheder i fællesforetagendets forvaltning af denne kontrakt, og Revisionsretten fremhævede navnlig fællesforetagendets manglende evne til at gøre opmærksom på væsentlige regelbrud i kontrahentens tidsplanlægning, hvilket førte til forskellige fortolkninger og uenighed mellem parterne om arbejdets omfang, tidsplaner og projektkrav. De juridiske eksperter konkluderede desuden, at fællesforetagendet på grund af de relevante kontraktbestemmelsers formulering ikke kunne opsige kontrakten med henblik på selv at udføre det resterende arbejde eller sørge for, at det blev udført af andre kontrahenter; beklager, at fællesforetagendet på grund af fraværet af projektdokumentation hos F4E ikke klart kunne påvise kontrahentens ansvar;

28. bemærker, at det i den konsoliderede årlige aktivitetsrapport for 2022 anføres, at F4E fortsat gennemfører et anerkendt, modent og velfungerende internt kontrolsystem; bemærker dog, at F4E anerkender, at de ændringer i den øverste ledelse (direktør og de øverste ledere), der har fundet sted siden midten af 2022, har en direkte indvirkning på gennemførelsen af nogle af foranstaltningerne samt på F4E's organisationskultur, og at det kan tage nogen tid, inden den fuldstændige gennemførelse af initiativer kan ses;

29. anerkender, at ved anvendelsen af forsigtighedsprincippet er to mangler i forbindelse med eksterne tjenesteydere (menneskelige ressourcer, kompetencer og kontinuitet) og personalets arbejdsbyrde og trivsel blevet konstateret som væsentlige af fællesforetagendet;

30. bemærker endvidere, at F4E's øverste ledelse løbende overvåger de foranstaltninger, der er truffet på de områder, der er identificeret som havende store mangler, og mener, at F4E i væsentlig grad har afbødet de dermed forbundne risici og har udarbejdet konkrete handlingsplaner for at tackle udestående bekymringer, hvilket berettiger fjernelsen af forbeholdet fra 2021 i 2022;

***Opfølgning på tidligere års bemærkninger***

31. bemærker, at Revisionsretten rent faktisk ikke fastsætter en tidsfrist for "bemærkningerne" i årsberetningen om fællesforetagenderne; bemærker, at Revisionsretten årligt følger op på disse bemærkninger ved at vurdere deres status som "udestående" eller "afsluttet";

32. bemærker, at kun to (2) af de fem (5) bemærkninger, som Revisionsretten fremsatte i 2019 (2) og 2021 (3), er afsluttet;

33. bemærker, at den udestående bemærkning for 2019 (1) vedrører den overdrevne brug af kontraktansatte eller eksterne ressourcer (ca. 62 % i 2019), hvilket udgør betydelige risici for fællesforetagendet for så vidt angår bevarelse af nøglekompetencer, uklar

regnskabsføring, potentielle retstvister og lavere personaleeffektivitet som følge af decentraliseret ledelse;

34. der noterer, at fællesforetagendet i 2022 nedsatte en arbejdsgruppe, der skulle vurdere den store brug af eksterne ressourcer, med henblik på bedre at planlægge behovene herfor og retfærdiggøre dem i højere grad;

35. der bemærker, at de udestående bemærkninger for 2021 henviser til i) manglen på dokumentation for produktivitet og positiv indvirkning på systemet med regelmæssige årlige vurderinger foretaget af eksterne eksperter og intensive interne revisioner, der omfattede de fleste af fællesforetagendes kritiske aktivitetsområder, hvilket resulterede i en stigning i den administrative byrde og ii) en forværring af arbejdsmiljøet i fællesforetagendet[12] og en uforholdsmæssig anvendelse af eksterne personaleressourcer, øgede udfordringer og risici for arbejdsmiljøet;

36. der bemærker, at fællesforetagendets bestyrelse i 2022 efter to anbefalinger i den 10. årlige vurderingsrapport[13] om fællesforetagendets personaleforvaltning godkendte en handlingsplan for gennemførelsen af disse anbefalinger.

[12] Hovedårsagerne er mangler i den øverste ledelse – f.eks. ugennemsigtig og dysfunktionel beslutningstagning og mangelfuld social dialog.
[13] 56. møde i bestyrelsen den 7.-8. juli 2022 i Barcelona.